

สารบัญ

หน้า

หน้า

1-36

1

บทนำ (Introduction)

1. ความเบื้องต้น
2. ความหมายของกฎหมาย
3. เนื้อหาของกฎหมาย
4. ความเป็นเอกเทศของกฎหมาย
5. ความสัมพันธ์ระหว่างกฎหมายกับศาสตร์อื่น ๆ
 - 5.1 กฎหมายและปรัชญา
 - 5.2 กฎหมายและศีลธรรม
 - 5.3 กฎหมายและจารีตประเพณี
 - 5.4 กฎหมายและความยุติธรรม
 - 5.5 กฎหมายและสังคมศาสตร์
 - 5.6 กฎหมายและรัฐศาสตร์
 - 5.7 กฎหมายและเศรษฐศาสตร์
 - 5.8 กฎหมายและธรรมชาติวิทยา
6. กฎหมายธรรมชาติ (Natural Law) และกฎหมายส่วนบัญญัติ(Positive Law)

บทที่ 1 ความหมายของกฎหมายมหาชน

39-51

1. ความหมายของกฎหมายมหาชน และกฎหมายเอกชน
2. ขอบเขตความแตกต่างของกฎหมายมหาชน และกฎหมายเอกชน
 - 2.1 ความแตกต่างขององค์กรที่เข้าไปมีนิติสัมพันธ์ หรือคุณสมบัติของบุคคล (distinction organique)
 - 2.2 ความแตกต่างทางด้านเนื้อหา (distinction materielle)
 - 2.3 ความแตกต่างทางด้านรูปแบบ (distinction formelle)
 - 2.4 ความแตกต่างทางนิติวิธี (distinction de méthode juridique)
 - 2.5 ความแตกต่างทางด้านนิติปรัชญา (distinction de philosophie)
 - 2.6 ความแตกต่างในเรื่องเขตอำนาจศาล (distinction juridictionnelle)

บทที่ 2 การแบ่งประเภทของกฎหมายมหาชนและกฎหมายเอกชน

55-77

1. การแบ่งประเภทของกฎหมายเอกชน และกฎหมายมหาชน

- 1.1 แนวของประเทศฝรั่งเศส
- 1.2 แนวของประเทศเยอรมัน
- 1.3 แนวการแบ่งประเภทกฎหมายของประเทศไทย

2. ความหมายของกฎหมายรัฐธรรมนูญและกฎหมายปกครอง

3. ความหมายของกฎหมายการคลัง

บทที่ 3 ลักษณะเฉพาะพื้นฐานของกฎหมายมหาชน

81-115

- 1. เป็นกฎหมายที่ใช้ในการปฏิรูป
- 2. เป็นกฎหมายที่ใช้กับนิติบุคคลตามกฎหมายมหาชน และบุคคลธรรมดา
- 3. เป็นกฎหมายที่มีเพื่อสาธารณะประโยชน์
- 4. เป็นกฎหมายที่ไม่เสมอภาค สามารถบังคับเอาได้
- 5. เป็นกฎหมายที่มีวัตถุประสงค์ในการควบคุมอำนาจรัฐ หน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ และฝ่ายปกครอง
- 6. ลักษณะพัฒนาการของกฎหมายมหาชน

บทที่ 4 พัฒนาการของกฎหมายมหาชนในต่างประเทศ

119-176

1. พัฒนาการของกฎหมายมหาชนในสมัยโบราณ

- 1.1 ยุคอารยธรรมกรีกโบราณ
- 1.2 ยุคอารยธรรมโรมัน
 - 1.2.1 ยุคอารยธรรมโรมันโบราณ
 - 1.2.2 ยุคอารยธรรมกรีกในโรม
 - 1.2.3 ยุคคลาสสิก
 - 1.2.4 ยุคขุนนางนักปกครอง

1.3 สมัยกลางถึงปฏิวัติฝรั่งเศส

2. พัฒนาการของกฎหมายมหาชนในประเทศฝรั่งเศส

177-198

3. พัฒนาการของกฎหมายมหาชนของกลุ่มระบบกฎหมายคอมมอนลอว์

199-203

บทที่ 5 พัฒนาการของกฎหมายมหาชนในประเทศไทย

207-255

1. ระบบการปกครองของไทยแต่โบราณ

- 1.1 สมัยสุโขทัย
- 1.2 สมัยกรุงศรีอยุธยา
- 1.3 สมัยกรุงธนบุรี
- 1.4 สมัยกรุงรัตนโกสินทร์

2. การปฏิรูปในสมัยรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
(รัชกาลที่ 5)

2.1 ปฏิรูประบบกฎหมาย

2.2 ปฏิรูประบบราชการ

2.3 ปฏิรูประบบศาล

2.4 การตั้งที่ปรึกษาราชการแผ่นดิน เคาน์ซิลออฟสเตท

3. การเผยแพร่แนวความคิดเกี่ยวกับกฎหมายมหาชนใน
ประเทศไทย ในรัชกาลที่ 6

3.1 การจัดตั้งกรมร่างกฎหมายขึ้นในรัชกาลที่ 6

4. การปฏิรูปการปกครองหลังจากการเปลี่ยนแปลงการปกครอง
พ.ศ. 2475

4.1 การจัดตั้งคณะกรรมการกฤษฎีกาในปี พ.ศ. 2476

: แนวความคิดในการจัดตั้ง

: การจัดองค์กร และอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกฤษฎีกา

4.2 การปรับปรุงการจัดองค์กร และอำนาจหน้าที่ของ
คณะกรรมการกฤษฎีกาปี พ.ศ. 2522

4.3 สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาในปัจจุบัน

บทที่ 6 บทบาทและความสำคัญของกฎหมายมหาชน

259-304

1. บทบาท (Rôle) ของกฎหมายมหาชน

1.1 บทบาทในการปฏิรูป

1.1.1 การปฏิรูปการเมือง

1.1.2 การพัฒนากฎหมายและการบริหารราชการแผ่นดิน

1.2 บทบาทในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน

1.3 บทบาทในการควบคุมการใช้อำนาจรัฐ และของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

1.4 บทบาทในการกระจายอำนาจการปกครอง

2. ความสำคัญของกฎหมายมหาชนในปัจจุบัน

2.1 การให้ความสำคัญในการศึกษากฎหมายมหาชน และการปรับปรุงระบบ

2.2 การเร่งพัฒนานักกฎหมายมหาชน

บทที่ 7 นิติวิธีทางกฎหมายมหาชน (Methodologie de droit public)

307-357

1. นิติวิธีหลัก

1.1 นิติวิธีเชิงปฏิเสธ: ปฏิเสธไม่นำกฎหมายเอกชนมาใช้บังคับ

1.2 นิติวิธีเชิงสร้างสรรค์: สร้างหลักกฎหมายมหาชน

2. นิติวิธีประกอบในกฎหมายมหาชน

2.1 การเปรียบเทียบกฎหมาย

2.2 การวิเคราะห์กฎหมายมหาชนโดยวิธีการทางประวัติศาสตร์
และสังคมวิทยา

บทที่ 8 นิติปรัชญาและหลักกฎหมายมหาชน

361-404

1. สารบัญญัติ

2. อำนาจอธิปไตย

3. วิธีการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ของรัฐและวิธีการควบคุมการใช้อำนาจ
ของฝ่ายปกครอง

4. หลักการของกฎหมายมหาชน

4.1 หลักความชอบด้วยกฎหมาย

4.2 หลักความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ

4.3 หลักกฎหมายว่าด้วยบริการสาธารณะ

4.4 หลักสัญญาทางปกครอง

บทที่ 9 การจัดระเบียบบริหารราชการภายในรัฐ

407-442

1. หลักรวมอำนาจ

1.1 การรวมศูนย์อำนาจ

1.2 การกระจายการรวมศูนย์อำนาจ หรือที่เรียกว่า หลักการแบ่งอำนาจ

2. หลักการกระจายอำนาจ

2.1 การกระจายอำนาจตามอาณาเขต หรือเขตแดนการกระจายอำนาจ
ให้แก่องค์กรส่วนท้องถิ่น

2.2 การกระจายอำนาจทางเทคนิค หรือบริการ

3. การจัดระเบียบบริหารราชการภายในรัฐ

3.1 ราชการบริหารส่วนกลาง

3.2 ราชการบริหารส่วนภูมิภาค

3.3 ราชการบริหารส่วนท้องถิ่น

บทที่ 10 การควบคุมการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ และฝ่ายปกครอง

445-482

1. ความหมายของคำว่า "เจ้าหน้าที่ของรัฐ"

2. ลักษณะการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

2.1 อำนาจผูกพัน

2.2 อำนาจดุลพินิจ

3. การควบคุมการใช้อำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐและฝ่ายปกครอง

3.1 ปัญหาทั่วไปเกี่ยวกับการควบคุมฝ่ายปกครองและเหตุผลในการควบคุม

3.2 ระบบการควบคุมการใช้อำนาจของรัฐ

4. ลักษณะของการควบคุมการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ของรัฐและ ฝ่ายปกครอง

4.1 การควบคุมแบบป้องกัน

4.2 การควบคุมแบบแก้ไข

4.2.1 วิธีการควบคุมภายในฝ่ายบริหาร

ก. การร้องเรียนต่อผู้ดำเนินการ หรือสั่งการนั้นเอง

ข. การร้องเรียนต่อผู้บังคับบัญชา

4.2.2 วิธีการควบคุมฝ่ายปกครองโดยองค์กรภายนอกฝ่ายบริหาร

ก. องค์กรทางการเมือง คือ รัฐสภา

ข. ออมбудสแมนหรือผู้ตรวจการรัฐสภาของสวีเดน

ค. ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาไทย

4.2.3 วิธีการควบคุมฝ่ายบริหารโดยศาล

ก. ศาลยุติธรรม

ข. ศาลปกครอง